

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОБЛІК СОЦІАЛЬНИХ ВИПЛАТ

Навчальний посібник

Умань-2016

Рецензенти:

Гоменюк О. О. – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Бондаренко Г. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини протокол № 6 від 28.01.2016 року

Організація та облік соціальних виплат Навчальний посібник // Укл.: Полєхїна В. М. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. – 120 с.

Навчальний посібник з курсу «Організація та облік соціальних виплат» укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи навчання. Він включає орієнтовний курс лекцій, програму курсу та його структуру в межах планових годин з поділом на змістові модулі, завдання для індивідуальної роботи. У посібнику подані тести, додатки, що містять тексти нормативно-правових актів та видів соціальних виплат, з урахуванням їх джерела. Матеріали навчального посібника призначені для студентів напрямів підготовки (спеціальностей) «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка».

Зміст

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
1.1. Опис навчальної дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни	7
1.3. Структура навчальної дисципліни	7
1.4. Теми практичних занять	10
1.5. Навчальний проект (індивідуальне навчально-дослідне завдання)	10
1.6. Розподіл балів, що присвоюються студентам	12
1.7. Методи навчання та контролю	13
1.8. Рекомендована література	13
РОЗДІЛ 2. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	
Тема 1. Державно-правова база соціальних виплат в Україні	17
Тема 2. Особливості призначення усіх видів соціальної допомоги, компенсацій та пільг сім'ям з дітьми та малозабезпеченим сім'ям	27
Тема 3. Особливості призначення усіх видів соціальної допомоги, компенсацій, пільг інвалідам та особам, що їх доглядають	41
Тема 4. Компенсаційні виплати та допомоги громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	49
Тема 5. Соціальна допомога на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошове забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам	56
Тема 6. Компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги та допомога на догляд	65
Тема 7. Особливості інших компенсаційних виплат	77
Тема 8. Порядок призначення та виплати державних соціальних допомог. Розмір соціальної допомоги, грошового забезпечення та компенсацій.	90
РОЗДІЛ 3. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОБЛІК СОЦІАЛЬНИХ ВИПЛАТ»	99
РОЗДІЛ 4. ДОДАТКИ	
4.1. Приклади розрахунку допомог, компенсацій, субсидій	106
4.2. Джерела соціальних виплат	109
4.3. Види соціальних виплат, гарантованих державою, з урахуванням їх джерела	112
4.4. Соціальні виплати, які повинні розраховуватися і виплачуватися роботодавцями	115
4.5. Державна допомога у 2016 році	117

ПЕРЕДМОВА

У нових соціально-економічних умовах одним з найбільш важливих завдань є надання адекватної соціальної допомоги різним категоріям населення

Конституція України від 28 червня 1996 року поставила перед суспільством завдання щодо створення соціально-орієнтованої держави, у зв'язку з чим питання соціального захисту, і в першу чергу мало захищених верст населення, стали першочерговими та актуальними.

Вказане обумовило розвиток відносин в сфері соціального забезпечення. Соціальне забезпечення – невід'ємна частина всієї соціальної діяльності держави, основним об'єктом якої виступає громадянин.

Більшість українських фахівців вважає, що на відміну від інших держав, де соціальна ринкова економіка носить стабільний характер, у нашій країні роль держави повинна бути більш значимою. Це диктується умовами, що склались історично, способом життя, традиціями, правовою, фінансовою системами. Крім того, регулювання соціальних відносин не можна віддавати на відкуп ринку, оскільки, як свідчить світова практика, сам по собі ринок неспроможний створити людям належний соціальний захист.

Отже, на державному рівні повинні бути розв'язані такі проблеми соціального забезпечення і захисту, вирішення яких створило б умови гідного для людини існування, соціальної справедливості.

Як свідчить статистика, в останні роки українська економіка розвивається прискореними темпами. Але, на жаль, у країні є ще чимало знедолених, серед яких пенсіонери, інваліди, родини з малолітніми дітьми, які потребують підтримки держави.

Посилення адресності державної допомоги малозабезпеченим було визначено пріоритетним напрямом соціальної політики та стратегії подолання бідності. Завдяки турботі держави, сімейні бюджети майже трьох мільйонів найменш захищених громадян України поповнюються завдяки різним видам соціальної допомоги.

Актуальність навчального курсу обумовлена розвитком ринкових відносин в Україні, важливістю належного правового регулювання питання соціального захисту населення та введенням посади соціального робітника.

Метою викладання навчальної дисципліни “Організація та облік соціальних виплат” є формування у студентів знань необхідних для розуміння механізму організації обліку та надання соціальної допомоги, компенсацій та пільг різним категоріям населення;

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Організація та облік соціальних виплат” є знайомство з Державно-правовою базою соціальних виплат в Україні; формування знань з призначення усіх видів соціальної допомоги, компенсацій та пільг різним категоріям населення; орієнтуватися в особливостях з нарахування і виплатах усіх видів соціальної допомоги в органах праці та соціального захисту населення України.

У результаті вивчення курсу студент повинен:

знати: Державно-правову базу соціальних виплат в Україні. Основні завдання Департаменту державної соціальної допомоги та відділів соціального спрямування; особливості призначення усіх видів соціальної допомоги, компенсацій та пільг різним категоріям населення; Порядок призначення, розмір та виплати державних соціальних допомог, та компенсацій.

вміти: Розрізняти пільгові категорії населення та відповідні призначення соціальної допомоги; орієнтуватися в особливостях з нарахування і виплатах усіх видів соціальної допомоги в органах праці та соціального захисту населення України.

Програма навчальної дисципліни складена відповідно таких змістових тем:

державно-правова база соціальних виплат в Україні;

структура управління праці та соціального захисту населення;

особливості призначення усіх видів соціальної допомоги, компенсацій та пільг сім'ям з дітьми (допомога у зв'язку з вагітністю та пологами; одноразова допомога при народженні дитини; допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку; допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням; допомога на дітей одиницями матерям) та малозабезпеченим сім'ям;

особливості призначення усіх видів соціальної допомоги, компенсацій та пільг інвалідам та особам, що їх доглядають;

компенсаційні виплати та допомоги громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

соціальна допомога на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошове забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам;

компенсація як фізичній особі, яка надає соціальні послуги та допомога на догляд;

особливості інших компенсаційних виплат.

порядок призначення, розмір та виплати державних соціальних допомог, грошового забезпечення та компенсацій.

Матеріали навчального посібника призначені студентам освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» напряму підготовки 6.130102 Соціальна робота.